

ΚΡΙΣΤΙΝ ΜΠΑΡΝΕΤ

Το αγόρι που μιλούσε με τους πλανήτες

Η αληθινή ιστορία του Τζέικομπ Μπαρνέτ

ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: THE SPARK
Από τις Εκδόσεις Random House, Νέα Υόρκη 2013
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Το αγόρι που μιλούσε με τους πλανήτες**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Kristine Barnett
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Μιχάλης Μακρόπουλος
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Γιώργος Κασαπίδης
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ: Γιώργος Παζάλος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Άγγελος Ελεύθερος & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Kristine Barnett, 2013

All rights reserved. This translation published by arrangement
with Random House, an imprint of the Random House Publishing Group,
a division of Random House, Inc.

© Φωτογραφιών εξωφύλλου: ollyg/www.shutterstock.com

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2013

Πρώτη έκδοση: Ιούνιος 2013

ISBN 978-960-496-857-2

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοίου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΚΡΙΣΤΙΝ ΜΠΑΡΝΕΤ

Το αγόρι που μιλούσε με τους πλανήτες

Η αληθινή ιστορία του Τζέικομπ Μπαρνέτ

Μετάφραση:
Μιχάλης Μακρόπουλος

*Στον Μάικλ, που κάθε μέρα κάνει το αδύνατο δυνατό.
Και σε όσους υποχρεώθηκαν να πιστέψουν
πως αυτό είναι αδύνατον.*

Εισαγωγή

Κάθομαι πίσω πίσω στο μάθημα της φυσικής στο πανεπιστήμιο, ενώ οι σπουδαστές έχουν μαζευτεί σε μικρές ομάδες γύρω από τους πίνακες που 'ναι αραδιασμένοι στην αίθουσα διαλέξεων, έτοιμοι να λύσουν την εξίσωση της ημέρας.

Η δουλειά προχωρά αθμαίνοντας, με πολύ σβήσιμο. Καθώς οι ομάδες των σπουδαστών αρχίζουν να λογομαχούν, βλέπω τον εννιάχρονο γιο μου μπροστά μπροστά στην αίθουσα, να κουβεντιάζει με τον καθηγητή. Η αίσθηση της απογοήτευσης αυξάνει στην αίθουσα. Ο γιος μου τραβά μια καρέκλα μέχρι έναν πίνακα και σκαρφαλώνει απάνω. Ακόμα κι έτσι, πρέπει να σταθεί στις μύτες των ποδιών και να τεντώσει το χέρι του όσο πιο ψηλά μπορεί.

Αυτή είναι η πρώτη του επαφή με τις εξισώσεις, όπως και για όλους τους άλλους σπουδαστές στην αίθουσα – όμως δεν κοντοστέκεται να σκεφτεί. Οι αριθμοί κυλούν γρήγορα κι αβίαστα απ' το μαρκαδόρο του. Δεν περνά πολλή ώρα και οι πάντες στην αίθουσα έχουν σταθεί και παρακολουθούν. Οι σπουδαστές των άλλων ομάδων σταματούν τη δουλειά τους και κοιτούν τον πιτσιρικά με το φορεμέ-

νο ανάποδα κασκέτο του μπίτζμπολ. Ο γιος μου δεν προσέχει τους θεατές που κοιτούν χάσκοντας· τόσο χαρούμενα απορροφημένος είναι με τους αριθμούς και τα σύμβολα που γεμίζουν γοργά τον πίνακα με ιλιγγιώδη ταχύτητα – πέντε αράδες, κατόπιν δέκα, κατόπιν δεκαπέντε, ξεχειλίζοντας και στον πλαϊνό πίνακα.

Σύντομα μιλά με τους άλλους της ομάδας του, δείχνοντας, εξηγώντας και κάνοντας ερωτήσεις κατανόησης όπως ένας δάσκαλος. Μια γυναίκα με σοβαρή όψη και γαλλική πλεξούδα χωρίζεται απ' την ομάδα της και πλησιάζει ν' ακούσει. Την ακολουθεί ένας νεαρός με κυρτούς ώμους, που νεύει ζωηρά καθώς σιγά σιγά καταλαβαίνει.

Μέσα σε λίγα λεπτά, όλοι οι σπουδαστές στο μπροστινό μέρος του αμφιθεάτρου έχουν μαζευτεί γύρω από τ' αγοράκι μου. Όποτε δείχνει ένα κόλπο που βρήκε στην εξίσωση, χοροπηδάει από την έξαψη. Ένας μουσάτος σπουδαστής κάνει μια ερώτηση. Κοιτάω φευγαλέα τον καθηγητή που έχει γείρει στον τοίχο και χαμογελάει.

Τώρα που καταλαβαίνουν το πρόβλημα, όλοι γυρνούν στις ομάδες τους, οι μαρκαδόροι τους πιάνουν κι αυτοί δουλειά, όμως η ένταση στις κινήσεις τους και στη στάση τους είναι ολοφάνερη. Κανένας στην αίθουσα δεν αγαπά τις εξισώσεις όπως τις λατρεύει ο γιος μου.

Το μάθημα τελειώνει και τ' αμφιθέατρο αδειάζει. Ο γιος μου μαζεύει τους μαρκαδόρους του μιλώντας ζωηρά μ' ένα συμφοιτητή του για κάποιο νέο βιντεοπαιχνίδι του NBA, που το θέλουν κι οι δυο. Καθώς ανεβαίνουν τα σκαλιά, ο καθηγητής πλησιάζει και τείνει το χέρι του.

«Κυρία Μπαρνέτ, ήθελα να σας πω για τη χαρά που νιώθω επειδή έχω τον Τζέικ στην τάξη μου. Σίγουρα βγάζει από τους άλλους σπουδαστές τον καλύτερό τους εαυτό. Δεν είναι συνηθισμένοι να τους κάνουν έτσι μάθημα. Για να 'μαι ειλικρινής, δεν είμαι σίγουρος αν θα τα καταφέρω κι εγώ να συμβαδίσω μαζί του!»

«Αχ, Θεέ μου», λέω. «Τώρα δα αφηγηθήκατε την ιστορία της ζωής μου».

Ονομάζομαι Κριστίν Μπαρνέτ κι ο γιος μου ο Τζέικ θεωρείται παιδί-θαύμα στα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες. Άρχισε να παρακολουθεί κολεγιακά μαθήματα στα μαθηματικά, την αστρονομία και τη φυσική στα οχτώ του χρόνια κι έγινε δεκτός στο πανεπιστήμιο στα εννιά. Λίγο μετά, καταπιάστηκε με μια πρωτότυπη θεωρία στο επιστημονικό πεδίο της σχετικότητας. Οι εξισώσεις ήταν τόσο μακριές, ώστε, απ' τον γιγάντιο πίνακά του, ξεχείλιζαν στα παράθυρα του σπιτιού μας. Μην ξέροντας πώς να βοηθήσω, ρώτησα τον Τζέικ αν θα μπορούσε να δείξει σε κάποιον τη δουλειά του, κι ένας ονομαστός φυσικός επιστήμονας με τον οποίο επικοινωνήσα για λογαριασμό του Τζέικ προσφέρθηκε γενναιόδωρα να εξετάσει μια πρώιμη εκδοχή. Επιβεβαίωσε πως ο Τζέικ όντως καταγινόταν με μια πρωτότυπη θεωρία κι επίσης είπε πως, αν η θεωρία ίσχυε, θα ήταν υποψήφιος για το βραβείο Νόμπελ.

Εκείνο το καλοκαίρι, στα δώδεκά του χρόνια, ο Τζέικ προσλήφθηκε ως αμειβόμενος ερευνητής στον τομέα της

φυσικής στο πανεπιστήμιο. Ήταν η πρώτη του καλοκαιρινή δουλειά. Την τρίτη εβδομάδα πλέον είχε λύσει ένα εκκρεμές πρόβλημα στη θεωρία πλέγματος και η δουλειά του αργότερα δημοσιεύτηκε σ' ένα από τα κορυφαία περιοδικά.

Λίγους μήνες νωρίτερα, την άνοιξη εκείνης της χρονιάς, ένα τόσο δα άρθρο είχε δημοσιευτεί σε μια μικρή τοπική εφημερίδα, σχετικά μ' ένα κέντρο κοινωφελούς δράσης που είχαμε ιδρύσει ο σύζυγός μου ο Μάικλ κι εγώ. Αναπάντεχα, αυτό το αρθράκι είχε ως αποτέλεσμα ένα άρθρο για τον Τζέικ σε μια μεγαλύτερη εφημερίδα. Και να που βρεθήκαμε με την αυλή μας γεμάτη τηλεοπτικά συνεργεία. Δεν έπαυαν να μας τηλεφωνούν άνθρωποι του σινεμά, τηλεπαρουσιαστές, ειδησεογραφικά κανάλια εθνικής εμβέλειας, πρακτορεία ταλέντων, εκδότες, η αφρόκρεμα των πανεπιστημίων – με τους δημοσιογράφους και τους παραγωγούς να θέλουν όλοι πώς και τι μια συνέντευξη από τον Τζέικ.

Τα 'χα χάσει. Σας λέω με το χέρι στην καρδιά πως εκείνη την εποχή εγώ κι ο Μάικλ δεν καταλαβαίναμε γιατί ενδιαφέρονταν τόσοι άνθρωποι για το γιο μας. Δε λέω, ξέραμε πως ο Τζέικ ήταν ευφυής. Καταλαβαίναμε πως οι ικανότητες του στα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες ήταν αναπτυγμένες και πως δεν ήταν «φυσιολογικό» γι' αυτόν να σπουδάξει στο κολέγιο. Ο Μάικλ κι εγώ όμως γιορτάζαμε άλλου είδους νίκες: ότι ο Τζέικ τα κατάφερνε στο μπέιζμπολ, πως είχε στενούς φίλους στην ηλικία του που έπαιζαν μαζί κι έβλεπαν ταινίες στο υπόγειό μας και πως (θα με σκοτώσει που το αναφέρω) είχε την πρώτη του φιλενάδα.

Αυτά τα συνηθισμένα για την ηλικία του Τζέικ πράγμα-

τα είναι για μας τα πιο εκπληκτικά. Όταν μας πολιόρκησαν λοιπόν τα ΜΜΕ, τα χάσαμε τελείως. Μόνον όταν μιλήσαμε με ορισμένους από κείνους τους δημοσιογράφους και διαβάσαμε (ή ακούσαμε) τα άρθρα που έγραφαν, αρχίσαμε να αντιλαμβανόμαστε πόσο εκτός πραγματικότητας ήμασταν. Η αλήθεια είναι πως χρειάστηκε ένας εκτυφλωτικός προβολέας για να φανερωθεί στον Μάικλ και σ' εμένα πως η ζωή μας με το γιο μας είχε αλλάξει ρότα οριστικά.

Αυτό που δεν κατανοούσαν εκείνοι οι δημοσιογράφοι ήταν πως το απίστευτο μυαλό του Τζέικ γινόταν ακόμα πιο αξιοθαύμαστο επειδή είχε σχεδόν χαθεί. Όταν τα ΜΜΕ έσκασαν μύτη στην αυλή μας, ζούσαμε με τη διάγνωση του αυτισμού που είχε γίνει για τον Τζέικ στα δύο του χρόνια. Παρακολουθούσαμε αβοήθητοι καθώς το γεμάτο ζωή, πρόωρα αναπτυγμένο αγοράκι μας σταδιακά έπαυε να μιλά και, μπροστά στα μάτια μας, χανόταν σ' ένα δικό του κόσμο. Η πρόγνωση έγινε γρήγορα από απαισιόδοξη ξεκάθαρα ζοφερή. Όταν έγινε τριών, ο στόχος που έθεσαν οι ειδικοί ήταν η ελπίδα να μπορεί στα δεκάξι του να δένει μόνος του τα κορδόνια των παπουτσιών του.

Ετούτο το βιβλίο είναι για το πώς φτάσαμε από κει εδώ – η ιστορία του ταξιδιού μιας μητέρας συντροφιά με τον αξιοθαύμαστο γιο της. Αλλά για μένα, πιο πολύ απ' οτιδήποτε άλλο, είναι για τη δύναμη της ελπίδας και τις εκπληκτικές προοπτικές που μπορούν να υπάρξουν όταν είμαστε ανοιχτόμυαλοι και μαθαίνουμε πώς ν' αντλούμε μέσα από κάθε παιδί τις δυνατότητες που αληθινά έχει.

Ένα εκατοστό ή δέκα χιλιάδες χιλιόμετρα

Νοέμβρης 2001

ΤΖΕΪΚ, ΤΡΙΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Κυρία Μπαρνέτ, θα 'θελα να σας μιλήσω για τις κάρτες με την αλφαβήτα που στέλνετε στο σχολείο με τον Τζέικομπ».

Εγώ κι ο Τζέικ καθόμασταν με τη δασκάλα του της ειδικής αγωγής στο καθιστικό μας, κατά την επιβεβλημένη από την πολιτεία μηνιαία επίσκεψή της στο σπίτι μας. Λάτρευε εκείνες τις ζωηρόχρωμες κάρτες περισσότερο από καθετί άλλο στον κόσμο, ήταν τόσο προσκολλημένος σ' αυτές όσο άλλα παιδιά στο φθαρμένο απ' την πολλή αγάπη αρκουδάκι τους ή σε μια τριμμένη κουβέρτα, που την αγκάλιαζαν γι' ασφάλεια. Οι κάρτες πωλούνταν στην είσοδο του SuperTarget, όπου έκανα τα ψώνια μου. Άλλα παιδιά ρίχνουν κρυφά στο καλάθι της μαμάς κουτιά δημητριακά ή σοκολάτες, ενώ τα μόνα αντικείμενα που μυστηριωδώς εμφανίζονταν στο δικό μου ήταν εκείνες οι αγαπημένες κάρτες του Τζέικ με την αλφαβήτα.

«Μα, δεν τις στέλνω εγώ τις κάρτες· ο Τζέικ τις αρπάζει

φεύγοντας. Πρέπει να του τις πάρω με το ζόρι από τα χέρια για να του φορέσω την μπλούζα του. Ως και στο κρεβάτι τις παίρνει μαζί του!»

Η δασκάλα του Τζέικ κουνήθηκε αμήχανα στον καναπέ. «Αναρωτιέμαι αν θα χρειαζόταν ίσως ν' αλλάξετε κάπως τις προσδοκίες σας για τον Τζέικ, κυρία Μπαρνέτ. Το πρόγραμμά μας είναι εστιασμένο στις ζωτικές δεξιότητες, τους βοηθούμε να μαθαίνουν πράγματα όπως το να μπορούν κάποια μέρα να ντύνονται μόνοι τους». Ο τόνος της ήταν ήρεμος κι ευγενικός, όμως έδειχνε αποφασισμένη να μιλήσει ξεκάθαρα.

«Βέβαια, το ξέρω αυτό. Και στο σπίτι τού μαθαίνουμε παρόμοιες δεξιότητες. Αλλά τις αγαπάει τόσο ετούτες τις κάρτες...»

«Λυπάμαι, κυρία Μπαρνέτ. Εκείνο που εννοώ είναι ότι στην περίπτωση του Τζέικομπ δε θα χρειαστεί να νοιαστείτε για την αλφαβήτα...»

Τελικά –τελικά– κατάλαβα τι προσπαθούσε να μου πει η δασκάλα του γιου μου. Ήθελε να με προστατέψει, να σιγουρευτεί ότι κατανοούσα καθαρά τους στόχους ενός προγράμματος ζωτικών δεξιοτήτων. Δεν εννοούσε ότι ήταν πολύ νωρίς για τις κάρτες με την αλφαβήτα. Έλεγε ότι με τον Τζέικ δε θα χρειαζόταν να νοιαστούμε ποτέ για την αλφαβήτα, επειδή πίστευαν ότι *ποτέ δε θα διάβαζε*.

Ήταν μια τρομερή, ολέθρια στιγμή μέσα σε μια χρονιά γεμάτη από δαύτες. Ο Τζέικ είχε διαγνωστεί πρόσφατα με αυτισμό και τελικά είχα καταλάβει πως οι πιθανότητες ήταν μηδαμινές να φτάσει κάποτε σ' ένα από τα ορόσημα της

φυσιολογικής ανάπτυξης ενός παιδιού. Είχα περάσει κοντά ένα χρόνο πολεμώντας να δρασκελίσω αυτό το βάραθρο αβεβαιότητας που ανοίγεται με τον αυτισμό. Παρακολουθούσα ανίσχυρη, καθώς πολλές από τις δεξιότητες του Τζέικ, όπως η ανάγνωση και η ομιλία, χάνονταν. Δε θα άφηνα όμως κανέναν να καταδικάσει ετούτο το παιδί στην τρυφερή ηλικία των τριών χρόνων, στερώντας του κάθε προοπτική, κι ας ήταν αυτιστικό.

Η ειρωνεία ήταν πως δεν έτρεφα ελπίδες ότι ο Τζέικ θα διάβαζε ποτέ, αλλ' ούτε ήμουν διατεθειμένη ν' αφήσω οποιονδήποτε να βάλει ένα όριο σ' ό,τι μπορούσαμε να περिमένουμε απ' αυτόν, και μάλιστα ένα τόσο χαμηλό όριο. Εκείνο το πρωί ένιωσα ότι η δασκάλα του Τζέικ είχε κλείσει με βρόντο μια πόρτα προς το μέλλον του.

Για ένα γονιό είναι τρομακτικό να πηγαίνει κόντρα στις συμβουλές των ειδικών, αλλά μέσα μου ήξερα πως αν ο Τζέικ παρέμενε στην ειδική αγωγή, θα τον έχανα. Έτσι, αποφάσισα να εμπιστευτώ το ένστικτό μου και να ελπίζω αντί ν' απελπιστώ και να τα παρατήσω. Δε θα σπαταλούσα χρόνο και ενέργεια παλεύοντας να πείσω τους δασκάλους και τους ψυχολόγους στο σχολείο του ν' αλλάξουν τις προσδοκίες ή τις μεθόδους τους. Δεν ήθελα να παλέψω ενάντια στο σύστημα ή να επιβάλω στους άλλους ό,τι εγώ ένιωθα πως ήταν το σωστό για τον Τζέικ. Αντί να προσλάβω δικηγόρους, ειδικούς, συνηγόρους, ώστε να εξασφαλίσω για τον Τζέικ ό,τι χρειαζόταν, θα επένδυα απευθείας στον ίδιο και θα 'κανα ό,τι θεωρούσα αναγκαίο, ώστε να τον βοηθήσω να εκμεταλλευτεί όλες του τις δυνατότητες, όποιες κι αν ήταν.

Έτσι, πήρα την πιο τρομακτική απόφαση που 'χω πάρει ποτέ. Για να το κάνω, χρειάστηκε να πάω κόντρα στους ειδικούς, ακόμα και στον άντρα μου. Εκείνη τη μέρα αποφάσισα να ενθαρρύνω το πάθος του Τζέικ. Μπορεί *πράγματι* να προσπαθούσε να μάθει να διαβάζει μ' εκείνες τις αγαπημένες του κάρτες με την αλφαβήτα, μπορεί και όχι. Όπως κι αν είχε το πράγμα, αντί να του τις πάρω, θα φρόντιζα να έχει όσες ήθελε.

Πριν από τρία χρόνια είχα ξετρελαθεί μαθαίνοντας ότι ήμουν έγκυος στον Τζέικ. Είκοσι τεσσάρων χρονών, όσο θυμόμουν τον εαυτό μου, προετοιμαζόμουν γι' αυτόν το ρόλο.

Ακόμα κι όταν ήμουν κοριτσάκι, ήταν ξεκάθαρο σ' εμένα, αλλά και σ' όλους γύρω μου πως τα παιδιά θα είχαν μια ξεχωριστή θέση στο μέλλον μου. Η οικογένειά μου με φώναζε πάντοτε «Αυλητή του Χάμελιν», απ' το γνωστό παραμύθι των αδελφών Γκριμ, επειδή όπου πήγαινα ήταν σίγουρο πως μια ουρά από πιτσιρίκια θα μ' ακολουθούσε περιμένοντας ν' αρχίσει η περιπέτεια. Ο αδελφός μου ο Μπέντζαμιν γεννήθηκε όταν ήμουν έντεκα χρονών κι από την αρχή ήταν κολλημένος πάνω μου. Στα δεκατρία μου, οποιοσδήποτε στη γειτονιά χρειαζόταν μπίμπι σίτερ ερχόταν σ' εμένα και στα δεκατέσσερα είχα αναλάβει το καθηχητικό στην εκκλησία μας. Έτσι, κανένας δεν ξαφνιάστηκε όταν έπιασα δουλειά σαν εσωτερική γκουβερνάντα για να τα βγάλω πέρα στο κολέγιο. Έπειτα, αφού παντρεύτηκα, άνοιξα τον δικό μου βρεφονηπιακό σταθμό, κάτι που για μένα ήταν

όνειρο ζωής. Είχα πάρει-δώσει με παιδιά σ' όλη μου τη ζωή και δεν έβλεπα την ώρα να κάνω τα δικά μου.

Ατυχώς, ο δρόμος ως τη γέννηση του Τζέικ δε στάθηκε εύκολος. Αν και ήμουν ακόμα μικρή, η εγκυμοσύνη μου ήταν εξαρχής επαπειλούμενη. Αντιμετώπισα μια επικίνδυνη κατάσταση, κοινή κατά την εγκυμοσύνη, που ονομάζεται προεκλαμψία, σύμπτωμα της οποίας είναι η υψηλή πίεση που μπορεί να βλάψει και τη μητέρα και το παιδί. Η μητέρα μου με βοήθησε στον βρεφονηπιακό σταθμό, γιατί πρώτο μου μέλημα ήταν να μη χάσω το μωρό. Η εγκυμοσύνη μου όμως γινόταν ολοένα και πιο δύσκολη και διαρκώς διέτρεχα τον κίνδυνο ενός πρόωρου τοκετού. Στο τέλος οι γιατροί μου ανησύχησαν τόσο, ώστε, για ν' αποφύγω τον πρόωρο τοκετό, μου χορήγησαν φαρμακευτική αγωγή και σύστησαν να παραμείνω στο κρεβάτι. Ακόμα κι έτσι, νοσηλεύτηκα εννέα φορές.

Τρεις εβδομάδες πριν από την ορισμένη ημερομηνία, μεταφέρθηκα ξανά επειγόντως στο νοσοκομείο, κι αυτή τη φορά η διαδικασία του τοκετού δεν μπορούσε να αναστραφεί. Απανωτά συμβάντα έκαναν όλο και πιο αβέβαιη την έκβαση. Για μένα, εκείνη τη σκηνή την έβλεπα σαν μέσα από καλαιοσκοπίο, με ανθρώπους να μπαينوβγαίνουν φουριόζοι και με συναγερμούς να ηχούν διαρκώς, καθώς τα πρόσωπα των νοσοκόμων και των γιατρών που συνωστιζόνταν μες στο δωμάτιο έδειχναν όλο και πιο ανήσυχα. Ο Μάικλ λέει πως εκείνη τη μέρα κατάλαβε πόσο σκληρή και πεισματάρα μπορώ να γίνω. Δεν το 'ξερα τότε, αλλά ο γιατρός μου τον πήρε στην άκρη για να του πει ότι ο τοκετός δεν

πήγαινε καλά κι ότι θα 'πρεπε να είναι έτοιμος. Ήταν πιθανό να γυρίσει σπίτι είτε με μια σύζυγο είτε μ' ένα μωρό, αλλά όχι και με τους δύο.

Το μόνο που ήξερα ήταν πως, μες στη θολή δίνη από θορύβους, πόνο, φάρμακα και φόβο, ξαφνικά ο Μάικλ βρέθηκε στο πλευρό μου, μου κρατούσε το χέρι και με κοιτούσε στα μάτια. Ήταν σαν εκείνες τις ακτίνες έλξης στις ταινίες επιστημονικής φαντασίας και χάρη σ' αυτόν κατόρθωσα να εστιάσω την προσοχή μου, όλο μου το είναι. Αυτή η στιγμή είναι η μόνη καθαρή θύμηση που έχω απ' όλες εκείνες τις ώρες ξέφρενης αγωνίας. Ένωσα θαρρείς και μια κάμερα ζούμαρε πάνω μας κι όλη η αναταραχή γύρω μας έπαψε. Για μένα υπήρχε μόνον ο Μάικλ, ακατάβλητος κι αποφασισμένος να τον ακούσω.

«Εδώ, Κρις, δε διακινδυνεύονται μόνο δύο ζωές αλλά τρεις. Θα περάσουμε μαζί αυτή τη δοκιμασία. Και θα τα καταφέρουμε».

Δεν ξέρω αν ήταν χάρη στα ίδια του τα λόγια ή στο βλέμμα του, όμως το επιτακτικό μήνυμά του διαπέρασε την ομίχλη του τρόμου και του πόνου μου. Μ' ανάγκασε να καταλάβω πόσο βαθιά ήταν η αγάπη του για μένα κι απ' αυτή να αντλήσω δύναμη. Έδειχνε τόσο βέβαιος ότι ήταν στο χέρι μου να διαλέξω τη ζωή, ώστε το 'κανε να είναι αληθινό. Και μ' έναν τρόπο που μου φάνηκε ιερός, υποσχέθηκε σε αντάλλαγμα να είναι μία αστείρευτη πηγή δύναμης κι ευτυχίας για μένα και για το παιδί μας σ' όλη την υπόλοιπη ζωή του. Ήταν σαν καπετάνιος ενός πλοίου μέσα σε τρομερή θύελλα· με πρόσταζε να προσηλωθώ και να επιζήσω. Και το 'κανα.

Δεν ξέρω αν είναι αλήθεια ή αν το φαντάστηκα, αλλά επίσης τον άκουσα να μου τάξει ότι κάθε μέρα θα μου 'φερνε λουλούδια στο σπίτι, σ' όλη την υπόλοιπη ζωή μου. Ο Μάικλ ήξερε πόσο λατρεύω τα λουλούδια, όμως ένα μπουκέτο από τ' ανθοπωλείο ήταν μια πολυτέλεια που το βάλαντίο μας την επέτρεπε μόνο σε ξεχωριστές περιστάσεις. Παρ' όλα αυτά, την επομένη, καθώς κρατούσα στην αγκαλιά μου τ' όμορφο αγοράκι μας, ο Μάικλ μου χάρισε τα ωραιότερα τριαντάφυλλα που είχα δει ποτέ. Δεκατρία χρόνια έχουν περάσει από κείνη τη μέρα και, βρέξει-χιονίσει, στο σπίτι έχω κάθε βδομάδα φρεσκοκομμένα λουλούδια.

Ήμασταν από τους τυχερούς που τους συμβαίνει ένα θαύμα. Δεν μπορούσαμε να το ξέρουμε τότε, όμως δε θα 'ταν η τελευταία φορά που η οικογένειά μας θα δοκιμαζόταν ή που θα τα καταφέραμε παρά τις ανυπέρβλητες αντιξοότητες. Εκτός ίσως από τα ρομάντζα, οι άνθρωποι δε σοβαρολογούν όταν μιλούν γι' αυτού του είδους την αγάπη που κάνει τα πάντα εφικτά. Τέτοια όμως είναι η δική μας, του Μάικλ κι εμένα. Ακόμα κι όταν δε συμφωνούμε, αυτή η αγάπη είναι το αραξοβόλι μας στην τρικυμία. Ξέρω βαθιά μέσα μου ότι χάρη στη δύναμη της αγάπης του Μάικλ τα καταφέραμε ο Τζέικ κι εγώ τη μέρα που γεννήθηκε και έγιναν εφικτά όσα συνέβησαν έκτοτε.

Όταν βγήκαμε απ' το νοσοκομείο, ο Μάικλ κι εγώ είχαμε όλα όσα είχαμε ποθήσει. Είμαι βέβαιη πως κάθε νέα οικογένεια αισθάνεται έτσι, αλλά στ' αλήθεια νιώθαμε πως ήμασταν οι πιο τυχεροί άνθρωποι στον πλανήτη.

Γυρνώντας σπίτι μαζί με το ολοκαίνουργιο «μπογαλάκι»

μας, σταματήσαμε να υπογράψουμε τα τελευταία έγγραφα του ενυπόθηκου δανείου για το πρώτο μας σπίτι. Με λίγη βοήθεια από τον εκπληκτικό παππού μου, τον Τζον Χένρι, θα μετακομίζαμε σ' ένα απλό σπιτάκι στο τέλος ενός αδιέξοδου, σ' ένα εργατικό προάστιο στην Ιντιάνα, όπου θα είχα τον βρεφονηπιακό μου σταθμό.

Κοιτώντας τον χαμογελαστό Μάικλ πάνω απ' τα μαλλιά του Τζέικ –μαλλάκια νεογέννητου βρέφους, σαν χνούδι–, θυμήθηκα ξαφνικά ότι ήταν καθαρή τύχη που ο Μάικλ κι εγώ είχαμε βρει ο ένας τον άλλο, όταν μάλιστα η πρώτη μας συνάντηση έδειχνε τόσο δυσοίωνη.

Ο Μάικλ κι εγώ γνωριστήκαμε στο κολέγιο. Η φαινομενικά «τυχαία συνάντησή» μας στην πραγματικότητα ήταν κόλπο της αδελφής μου της Στέφανι, που 'χωνε τη μύτη της στις δουλειές των άλλων. Δίχως να το ξέρω, αποφάσισε να παραστήσει την προξενήτρα, που ήταν γελοία ιδέα, μιας και δε γύρενα φλερτ, τελεία και παύλα.

Απεναντίας, ισορροπούσα στο μεταίχμιο ενός επίσημου αρραβώνα –έτσι έλπιζα– μ' έναν υπέροχο νεαρό ονόματι Μπικ, τον δικό μου Ωραίο Πρίγκιπα. Περνούσαμε ωραία μαζί και πρόσμενα πώς και τι να ζήσουμε μια ευτυχισμένη ζωή.

Η Στέφανι είχε ένα «προαίσθημα» για μένα και κάποιο αγόρι από το τμήμα της Τέχνης στη Δημόσια Ομιλία – ένα νεαρό που δεν ήταν απλώς εξαιρετικός, αλλά σε ηλέκτριζε και για τον οποίο η Στέφανι πίστευε πως αντιπροσώπευε το αληθινό μου ταίρι. Έτσι, σκάρωσε ένα σχέδιο, μια πλεκτάνη.

Το απόγευμα που 'στησε την παγίδα της, ήμουν απασχολημένη στην τουαλέτα της, όπου βαφόμουν κι ετοιμαζόμουν για το ραντεβού μου με τον Μπικ, έχοντας να διαλέξω ανάμεσα σε τουλάχιστον είκοσι διαφορετικές αποχρώσεις κραγιόν και σ' οχτώ ζευγάρια παπούτσια. Όταν τελικά εμφανίστηκα, ανακάλυψα πως εκείνος που στεκόταν μπροστά μου δεν ήταν το αγόρι μου αλλά ένας άλλος, που δεν τον είχα ξαναδεί. Εκεί, στη μικρή της γκαρσονιέρα, χρησιμοποιώντας κάποιο πρόσχημα, η Στέφανι με σύστησε στον Μάικλ Μπαρνέτ.

Σαστισμένη απ' αυτόν τον αναπάντεχο επισκέπτη, κοίταξα την αδελφή μου γυρεύοντας μια απάντηση. Εκείνη με τράβηξε στην άκρη για να μου εκμυστηρευτεί ψιθυριστά πράγματα που δεν έβγαζαν κανένα απολύτως νόημα. Είπε ότι τον είχε προσκαλέσει για να μας αναγκάσει να γνωριστούμε. Μέχρι που τηλεφώνησε στο φίλο μου με μια δικαιολογία για ν' ακυρώσει το βραδινό μας ραντεβού.

Στην αρχή, από το ξάφνιασμα δεν μπορούσα να αντιδράσω. Καθώς σιγά σιγά συνειδητοποίησα ότι η Στέφανι είχε αποφασίσει να παραστήσει τον Ερωτιδέα με τα βελάκια του, στ' αλήθεια πίστεψα ότι της είχε σαλέψει. Ποιος κάνει προξενιό σε κάποια που εύχεται το αγόρι της να της κάνει πρόταση γάμου;

Ήμουν έξω φρενών. Ούτε εκείνη ούτε εγώ είχαμε από το σπίτι μας τέτοια ανατροφή, ώστε να βγαίνουμε ταυτόχρονα με πολλά αγόρια. Για την ακρίβεια, βγήκα το πρώτο μου ραντεβουδάκι όταν φοιτούσα στο κολέγιο. Και σίγουρα δε μας είχαν μάθει να είμαστε ανειλικρινείς ή άπιστες.

Τι στην ευχή είχε στο μυαλό της; Αλλά όσο κι αν ήθελα να της βάλω τις φωνές ή να σηκωθώ να φύγω από το διαμέρισμα, μας είχαν μάθει να 'χουμε καλούς τρόπους και η Στέφανι βασιζόταν σ' αυτό.

Έτεινα το χέρι μου στο νεαρό, που ήταν κι εκείνος πiónι στο παιχνίδι της Στέφανι, και κάθισα μαζί του και με την αδελφή μου στο καθιστικό. Ακολούθησε μία αμήχανη κουβέντα, αν και στην πραγματικότητα το μυαλό μου ταξίδευε αλλού. Όταν τελικά κοίταξα το νεαρό, παρατηρώντας τον για πρώτη φορά αληθινά, πρόσεξα το ανάποδα φορεμένο κασκέτο του μπέιζμπολ, τα λαμπερά του μάτια και το γελοίο γενάκι του.

Βλέποντας την πρόχειρη και ατημέλητη εμφάνισή του, μου φάνηκε ανούσιος. Δε θα μπορούσε να 'ναι πιο διαφορετικός από τον ατσαλάκωτο, «κυριλέ» φίλο μου.

Γιατί ήθελε η Στέφανι να γνωριστούμε; Ήμουν επαρχιωτοπούλα, από μια οικογένεια που επί γενεές ζούσε μίαν απλή, μετρημένη ζωή. Ο Ρικ μου 'χε δείξει ένα διαφορετικό κόσμο, όπου υπήρχαν ρετιρέ, ακριβά αμάξια, διακοπές σε χιονοδρομικά κέντρα, καλά εστιατόρια και εγκαίνια γκαλερί. Όχι πως οτιδήποτε απ' όλα αυτά είχε κάποια σημασία. Η Στέφανι θα μπορούσε να είχε φέρει ως και τον Μπραντ Πιτ σ' εκείνο το καθιστικό, αλλά και πάλι θα ήμουν θυμωμένη μαζί της που δε σεβάστηκε τη σχέση μας. Η αντίθεση όμως ανάμεσα σ' αυτόν τον απεριποίητο σπουνδαστή και στο φίλο μου –που ήταν αστραφτερός, «του κουτιού»– με έκανε να αναρωτηθώ ακόμα πιο πολύ τι στα κομμάτια είχε στο μυαλό της η αδελφή μου.

Δεν πέρασε πολλή ώρα κι η Στέφανι μ' άρπαξε από κει όπου καθόμουν βουβή και, παίρνοντάς με παράμερα μες στη μικροσκοπική της γκαρσονιέρα για να μην ακουγόμαστε, με κατσάδιασε.

«Πού 'ναι οι καλοί σου τρόποι, ε;» με ρώτησε. «Μετά φώναξε σ' εμένα όσο θες, αλλά φέρσου ευγενικά σ' αυτό το αγόρι». Μεμιάς και νιώθοντας ντροπή, κατάλαβα πως είχε δίκιο. Το να είμαι αγενής μ' έναν ξένο –και μάλιστα μ' έναν καλεσμένο!– το θεωρούσα απαράδεκτο. Η ευγένεια και η αβρότητα ήταν αρετές που, ήδη απ' όταν ήμασταν βρέφη, μας τις είχαν ενσταλάξει οι γονείς μας, οι παππούδες μας και η στενή κοινότητα όπου μεγαλώσαμε. Αλλά μέχρι εκείνη τη στιγμή εγώ ήμουν ψυχρή σαν πάγος.

Ντροπιασμένη, γύρισα, κάθισα και ζήτησα συγγνώμη από τον Μάικλ. Του είπα ότι είχα μια σχέση και πως δεν ήξερα τι μπορεί να 'χε στο μυαλό της η Στέφανι όταν κανόνιζε αυτή τη συνάντηση. Φυσικά, εξήγησα, δεν ήμουν θυμωμένη μαζί του αλλά μόνο με την αδελφή μου, που μας έφερε και τους δυο σ' ετούτη τη γελοία κατάσταση. Με το που μίλησα έτσι ανοιχτά, βάλαμε κι οι δυο τα γέλια με τον παραλογισμό του πράγματος και απορήσαμε με το θράσος της Στέφανι. Η ένταση στο δωμάτιο αμέσως μετριάστηκε πολύ και πιάσαμε κι οι τρεις μια χαλαρή κουβέντα. Ο Μάικλ μου είπε για τα μαθήματά του και για την ιδέα που είχε για ένα σενάριο.

Τότε είδα ό,τι ήθελε η Στέφανι να δω. Ο Μάικλ ζωντάνεψε κι άρχισε να μιλά για το σενάριό του με πάθος και ορμή που δεν είχα ξαναδεί σε κανέναν άλλο. Μου θύμισε... εμέ-

να! Ένωσα ιλιγγο κι ένα σφίξιμο στο στομάχι. Μεμιάς κατάλαβα ότι το μέλλον μου, που μέχρι πριν από λίγο έμοιαζε τόσο βέβαιο, δε θα ξετυλιγόταν όπως το είχα σχεδιάσει. Δε θα παντρευόμουν το αγόρι μου.

Αν και ήταν υπέροχος άνθρωπος, αυτή η σχέση είχε τελειώσει. Δεν είχα καμιά δυνατότητα επιλογής. Γνώριζα τον Μάικλ Μπαρνέτ για λιγότερο από μία ώρα και εντούτοις, με μια σιγουριά που μου ήταν αδύνατον να εξηγήσω ή να υπερασπιστώ, ήδη γνώριζα ότι θα περνούσα μαζί του την υπόλοιπη ζωή μου.

Πήγαμε σε μια καφετέρια και κουβεντιάσαμε όλη τη νύχτα. Όσο μελό κι αν ακούγεται, νιώθαμε κι οι δυο σαν να ξαναβρεθήκαμε με κάποιον που είχαμε χάσει. Το να είμαι με τον Μάικλ ήταν σαν παλιννόστηση. Τρεις εβδομάδες αργότερα αρραβωνιαστήκαμε και τρεις μήνες μετά παντρευτήκαμε. Κι ακόμα τώρα, ύστερα από δεκάξι χρόνια γάμου, το να είμαι με τον Μάικλ μου φαίνεται τόσο σωστό και αναγκαίο όσο μου 'χε φανεί εκείνο το απίστευτο βράδυ που πρωτογνωριστήκαμε.

Η υπόλοιπη οικογένειά μου δε τον δέχτηκε μεμιάς με ανοιχτές αγκάλες – ούτε εκείνον ούτε το θυελλώδες φλερτ μας και τον ξαφνικό αρραβώνα μας. Τι στην ευχή είχε πάθει η μυαλωμένη κόρη τους; Ως και η Στέφανι, που ευθυνόταν για τη συνάντησή μας, έδειχνε πλέον τόσο ανήσυχη και μπερδεμένη όσο οι άλλοι. Πράγματι, είχε νιώσει υποχρεωμένη να μας γνωρίσει τον ένα στον άλλο, όμως δεν καταλάβαινε πώς μπορούσαμε να αναλάβουμε με τόση σιγουριά και τόσο γρήγορα μια διά βίου δέσμευση. Οι δια-

φορές μας ήταν ολοφάνερες σε όλους, ακόμα και σ' εμάς τους ίδιους. Εγώ ήμουν μια επαρχιωτοπούλα μεγαλωμένη με παραδοσιακές πνευματικές αξίες μες στην ασφάλεια μιας φιλόστοργης οικογένειας, ενώ ο Μάικλ ήταν παιδί της πόλης, μεγαλωμένο στη λάθος μεριά του Σικάγου και με σκληρή οικογενειακή ζωή.

Ενώ εγώ, αν δεν ήμουν σίγουρη πως τα μαλλιά μου ήταν τέλεια χτενισμένα και δεν πετούσε ούτε τρίχα, δεν έβγαινα από το σπίτι έστω και για να πεταχτώ ως το μπακάλικο, ο Μάικλ ήταν ένας αντικομορμιστής με πέτσινο μπουφάν και δεν του καιγόταν καρφί για την εμφάνισή του. Επίσης, εγώ είχα μάθει να καμαρώνω για το σπίτι μου. Στο πατρικό μου ήταν πιο πιθανό να δεις μια κότα μες στην κουζίνα, παρά να βρεις έστω κι ένα ρολό χαρτί ή ένα πάκο χαρτοπετσέτες αφημένο κάπου – κάτι που ισχύει και για το τωρινό μου σπίτι. Ο Μάικ, αντίθετα, είχε μεγαλώσει τρώγοντας ό,τι βρισκόταν πρόχειρο και σπανίως στο τραπέζι, έτσι ο κόσμος μου του ήταν τελείως ξένος και διαρκώς τον κορόιδευε.

Το κοφτερό πνεύμα του Μάικ, το χιούμορ του και η ειρωνεία του σίγουρα έκαναν την οικογένειά μου να νιώθει άβολα. Ωστόσο, το γεγονός ότι μ' έκανε να γελώ και ιδιαίτερα όταν τα βρίσκαμε σκούρα (ή όταν αρχίζαμε να παραπαίρνουμε στα σοβαρά τον εαυτό μας) ήταν ένα απ' τα πράγματα που μ' έκαναν να τον ερωτευτώ κεραυνοβόλα.

Η βαθιά και εκφρασμένη ανησυχία της οικογένειάς μου ήταν ομόφωνη, με μία εξαίρεση. Ο παππούς μου ο Τζον Χένρι είδε κάτι στον Μάικλ που τον έκανε μεμιάς να τον

συμπαθήσει. Η γνώμη του είχε για μένα τη μεγαλύτερη βαρύτητα· έτσι, όταν είπε πως είχε εμπιστοσύνη στον «εσωτερικό μπούσουλά» μου και πως θα 'πρεπε κι εγώ να τον εμπιστευόμαι, αυτό για μένα ήταν το παν.

Η ζωή με τον Μάικλ ήταν το πεπρωμένο μου και κάτι σίγουρο, που δεν το αμφισβήτησα ποτέ, αλλά ο έρωτάς μας είχε μια οδυνηρή επίπτωση – την απομάκρυνσή μου από την εκκλησία που στους κόλπους της μεγάλωσα, την εκκλησία των γονιών μου και των δικών τους γονιών και πολλών προγενέστερων γενεών της οικογένειάς μου.

Ήμουν Άμις, όχι απ' αυτούς με τις άμαξες αλλά της πόλης. Όπως πολλοί Άμις της εποχής τους, οι παππούδες μου ήθελαν να ενστερνιστούν τον σύγχρονο τρόπο ζωής, διατηρώντας όμως τις πατροπαράδοτες παραδόσεις και πεποιθήσεις τους. Έτσι, έγιναν μέλη μιας νέας τάξης Άμις – των αποκαλούμενων μερικές φορές Νέων Άμις–, που διατήρησαν την πίστη τους, ενώ έκαναν κάποιες παραχωρήσεις στη σύγχρονη ζωή. Φορούσαμε κανονικά ρούχα, απολαμβάναμε τις σύγχρονες ανέσεις και πηγαίναμε σε δημόσιο σχολείο. Παρ' όλα αυτά, η εκκλησία δεν ήταν για μας απλώς ένα κυριακάτικο γεγονός, αλλά ο ίδιος ο ιστός της καθημερινότητάς μας.

Στο δόγμα των Άμις, αν δεν παντρεύεσαι κάποιον από την εκκλησία όπου ανήκεις, δεν μπορείς να παραμείνεις μέλος της. Ο πολυαγαπημένος μου παππούς είχε επίσης διωχτεί επειδή παντρεύτηκε από έρωτα. (Αν και η γιαγιά μου ήταν Άμις, δεν προερχόταν από την ίδια κοινότητα). Ο πατέρας μου δεν ήταν Άμις, όταν όμως έκανε πρόταση γάμου

στη μητέρα μου, έγινε μέλος της εκκλησίας της, επιτρέποντάς της έτσι να παραμείνει στους κόλπους της.

Όσο δύσκολο κι αν μου ήταν να φανταστώ πως θα ξέκοβα από μια παράδοση τόσο σημαντική για μένα, ήξερα ανέκαθεν πως το έθιμο των κανονισμένων γάμων που 'χουν οι Άμις απλώς δε μου έκανε. Αν και πολλοί είχαν ζητήσει το χέρι μου, ο μπαμπάς μου τους είχε απορρίψει όλους (πικραίνοντας τη μητέρα μου). Επίσης, δεν πίστευε στα προξενιά – και σίγουρα όχι για τις δικές του κοπέλες. Όσο κι αν αγαπούσα την εκκλησία μου και τον τρόπο ζωής μας, αν δεν μπορούσα να παντρευτώ τον Μάικλ και ταυτόχρονα να παραμείνω στην εκκλησία, δεν είχα άλλη επιλογή από το να φύγω.

Ένα αγόρι

Από την πρώτη μέρα ο Τζέικ ήταν τρυφερός και γεμάτος περιέργεια όσο οποιοδήποτε μωρό. Μίλησε νωρίς κι έμαθε γρήγορα τη δύναμη που 'χει το «Γεια!» Η αδελφή μου η Στέφανι γελούσε με τον τρόπο του Τζέικ να γοητεύει ένα ολόκληρο εστιατόριο χαιρετώντας μ' ένα χαρούμενο κούνημα του χεριού όσους περνούσαν. Λάτρευε τα λούτρινα ζώακια και κρυβόταν μέσα σ' ένα σωρό από δαύτα, σιρίζοντας χαρούμενα κάθε φορά που τον έβρισκαν.

Φυσικά, είχα ήδη δει την πιο ευαίσθητη πλευρά του Μάικλ, αλλά μέχρι κι εγώ ένιωσα βαθιά ευχαρίστηση με το πώς έπεσε με τα μούτρα στο ρόλο του αφοσιωμένου μπαμπά. Δούλενε πολύ στην Target εκείνη την εποχή, αλλά ακόμα κι αν είχε δουλέψει διπλοβάρδια ή όλη νύχτα, έβρισκε πάντα τη ζωντάνια που χρειαζόταν για να παλέψει με τον Τζέικ αλά WWF (το παγκόσμιο πρωτάθλημα πάλης) πάνω σ' ένα στρώμα από μαξιλάρια στο δάπεδο του καθιστικού. Ένα από τ' αγαπημένα μωρουδίστικα παιχνίδια του Τζέικ με τον Μάικλ ήταν να «μοιράζονται» ένα κομμάτι τούρτα ή κέικ – που βασικά σήμαινε να πασαλείβει με

γλάσο το πρόσωπο του Μάικλ και να γελά υστερικά, ενώ ο μπαμπάς έκανε ότι του καταβρόχθιζε τα χέρια.

Ξανάπιασα δουλειά στον βρεφονηπιακό σταθμό σε λιγότερο από μία βδομάδα μετά τη γέννηση του Τζέικ. Ανυπομονούσα να γυρίσω στη δουλειά μου γιατί την αγαπούσα και, έχοντας μείνει τόσο καιρό στο κρεβάτι, δεν ήθελα να λείψω κι άλλο, μήπως έχανα την εμπιστοσύνη των οικογενειών που μου 'στελναν τα παιδιά τους να τα προσέχω. Μερικές ημέρες ήμουν στο σταθμό από τις έξι το πρωί μέχρι τις εφτά το βράδυ, κι ο Τζέικ βρισκόταν εκεί μαζί μου. Τα παιδιά τού φέρονταν σαν να 'ταν κούκλα που είχε φυσικό μέγεθος μωρού. Τον έντυναν, του τραγουδούσαν, του μάθαιναν να χτυπάει παλαμάκια. Γελούσα βλέποντας πόσο κτητικά ήταν μερικά κοριτσάκια. «Θα 'πρεπε να της κόψω μισθό», είπα σε μια μαμά ένα βράδυ, όταν η κόρη της δυσκολευόταν ν' αφήσει μαζί μου το μωρό «της», τον Τζέικ.

Υπήρχαν κάποια πρώιμα σημάδια πως ο Τζέικ ήταν εύστροφος. Έμαθε την αλφαβήτα προτού αρχίσει να περπατά και του άρεσε να τη λέει κανονικά και ανάποδα. Όταν ήταν πια ενός χρόνου, έλεγε μόνος του μικρές λεξούλες όπως «γάτα», «μπάλα». Δέκα μηνών σηκωνόταν στηριγμένος στο μπάτσο του καναπέ, για να βάλει το αγαπημένο του CD-ROM στον υπολογιστή. Είχε ένα πρόγραμμα που «διάβαζε» το *Ένας γάτος με καπέλο* του ντόκτορ Σους – και μας φαινόταν πως ακολουθούσε την κίτρινη μπαλίτσα που πηδούσε από λέξη σε λέξη, διαβάζοντας μαζί της.

Ένα βράδυ βρήκα τον Μάικλ να στέκεται έξω από την κάμαρα του Τζέικ, αφού τον είχε βάλει για ύπνο. Έβαλε το

δάχτυλό του στα χείλη και μου 'κανε νόημα να πλησιάσω. Πήγα αθόρυβα δίπλα του για ν' ακούσω το γιο μας, που ήταν ξαπλωμένος στο κρεβάτάκι του και μονολογούσε με νυσταγμένη φωνή – στα γιαπωνέζικα, μας φάνηκε. Ξέραμε ότι ήξερε απέξω όλα τα DVD του και τον είχαμε δει ν' αλλάζει την επιλογή γλώσσας με το τηλεχειριστήριο, αλλά μείναμε άναυδοι συνειδητοποιώντας πως είχε απομνημονεύσει όχι μόνο την αγγλική εκδοχή, αλλά κατά τα φαινόμενα κι ένα μεγάλο μέρος από την ισπανική και την ιαπωνική.

Μας έκανε επίσης μεγάλη εντύπωση η ακρίβεια και η επιδεξιότητα του Τζέικ, σε μια ηλικία μάλιστα που τα πιο πολλά αγόρια κινούνται στον κόσμο τους σαν μικροί Γκοτζίλες. Όχι ο Τζέικ, που συχνά καθόταν ήσυχος κι αράδιαζε προσεκτικά τ' αυτοκινητάκια του σε ολόισια γραμμή πάνω στο τραπεζάκι, χρησιμοποιώντας το δάχτυλό του ώστε να σιγουρευτεί ότι το διάστημα ανάμεσά τους ήταν ίσο. Παράτασσε χιλιάδες μπατονέτες πάνω στο χαλί, φτιάχνοντας πολύπλοκα, λαβυρινθώδη σχέδια που κάλυπταν ολόκληρο το πάτωμα ενός δωματίου. Αν, ωστόσο, νιώθαμε καμάρι πού και πού, όταν ο Τζέικ φαινόταν λιγάκι πιο προχωρημένος απ' τους συνομήλικούς του, επίσης ξέραμε πως όλοι οι νέοι γονείς πιστεύουν ότι το παιδί τους είναι το πιο αξιοθαύμαστο σ' όλη τη Γη.

Όταν όμως ο Τζέικ έγινε περίπου δεκατεσσάρων μηνών, αρχίσαμε να προσέχουμε μικρές αλλαγές πάνω του. Στην αρχή ήταν αρκετά μικρές, ώστε μπορούσαμε εύκολα να τις εξηγήσουμε. Έμοιαζε να μη μιλά και να μη χαμογελά τόσο πολύ, αλλά ίσως ήταν κακοδιάθετος ή κουρασμένος ή έβγαζε δόντια. Εκείνη τη χρονιά πάθαινε εύκολα οδονη-

ρές ωτίτιδες, τη μια μετά την άλλη, γεγονός που εξηγούσε γιατί δε γελούσε τόσο πολύ όταν τον γαργαλούσα ή γιατί μερικές φορές έφευγε όταν σκέπαζα τα μάτια μου για να κάνω «Κούκου!» Δεν ήθελε πια τόσο πολύ να παλεύει με τον μπαμπά του, ενώ πρωτύτερα παρατούσε τα πάντα για να το κάνει, αλλά μπορεί απλώς να μην είχε όρεξη. Και, πάντως, κάθε βδομάδα που περνούσε προσέχαμε όλο και πιο πολύ ότι δε συμμετείχε τόσο όσο πρωτύτερα, ούτε ήταν τόσο περίεργος ή χαρούμενος, σαν να 'ταν άλλο παιδί.

Επίσης, ο Τζέικ έδειχνε να χάνεται σε ορισμένα από τα πρώτα πράγματα που του είχαν κινήσει το ενδιαφέρον. Τον μάγευαν πάντα το φως, οι σκιές και τα γεωμετρικά σχήματα. Αλλά πλέον αυτή η μαγεία που του ασκούσαν άρχισε να μου φαίνεται αλλιώςτικη.

Για παράδειγμα, είχαμε ανακαλύψει όταν ήταν πολύ μικρός πως του άρεσε το καρό. Το πάπλωμά μας τότε είχε τέτοιο σχέδιο, κι ήταν το μόνο που τον γαλήνευε όταν τον πονούσαν τα αυτιά του. Όπως άλλες μητέρες δε φεύγουν απ' το σπίτι δίχως την πιπίλα του μωρού τους, εγώ δεν έφευγα ποτέ χωρίς να 'χω ένα κομμάτι καρό ύφασμα. Ύστερα όμως από κείνη την πρώτη χρονιά, άρχισε να γυρίζει στο πλάι και να προσηλώνεται στο κάλυμμα, με το πρόσωπό του να απέχει λίγα μόλις εκατοστά από τις γραμμές – κι έμενε εκεί για όσο διάστημα τον αφήναμε. Μερικές φορές τον βρίσκαμε επίσης να 'ναι απορροφημένος με μια ηλιαχτίδα στον τοίχο, με το κορμί του άκαμπτο απ' την πολλή συγκέντρωση, ή τον βρίσκαμε ξαπλωμένο ανάσκελα, να κινεί το χέρι του μπρος-πίσω μες στο ηλιόφως, κοιτώντας

τις σκιές που δημιουργούσε ο ίδιος. Με είχαν γοητεύσει και μ' είχαν κάνει περήφανη τα πρώιμα σημάδια της ανεξαρτησίας του, αλλά τα τωρινά φερσίματά του δε μου φαίνονταν σαν ανεξαρτησία, αλλά σαν να τον κατάπινε κάτι που δεν μπορούσα να δω.

Ο Τζέικ ήταν ανέκαθεν το νταντεμένο αδελφάκι στον βρεφονηπιακό σταθμό, κι αυτό τον ενθουσίαζε. Είχε περάσει τον πρώτο του χρόνο ζωγραφίζοντας με τα δάχτυλα μαζί με τα παιδιά του σταθμού και χοροπηδώντας μαζί τους όταν έπαιζαν «Χορεύω-Παγώνω», όπου χορεύεις και πρέπει να κοκαλώνεις όταν σταματά η μουσική. Κοιμόταν όταν κοιμούνταν κι έτρωγε το κολατσιό του όταν έτρωγαν το δικό τους. Αλλά να που προτιμούσε να προσηλώνεται στις σκιές από το να μπουσουλά πίσω από τ' αγαπημένα του πιτσιρικά, ενώ και οι πιο εξωφρενικές προσπάθειές τους να του τραβήξουν την προσοχή συχνά περνούσαν απαρατήρητες.

Ο Μάικλ ήταν βέβαιος ότι ανησυχούσα δίχως λόγο, τονίζοντας ορθά ότι τα παιδιά περνούν φάσεις. «Είναι μια χαρά, Κρις. Ό,τι κι αν έχει, θα το αφήσει πίσω του», με καθησύχαζε σφίγγοντάς μας σε μια οικογενειακή αρκουδίσια αγκαλιά – και κάνοντας τον Τζέικ να τσιρίξει χαρωπά γαργαλώντας του με τη μύτη την κοιλιά.

Στην πραγματικότητα, η μητέρα μου ήταν το πρώτο πρόσωπο στην οικογένεια που υποψιάστηκε πως ό,τι κι αν συνέβαινε στον Τζέικ, πάντως δεν επρόκειτο για μια παράξενη αλλά συνηθισμένη νηπιακή φάση. Δεν το ξέραμε ακόμα, όμως ο τέλειος κόσμος μας είχε ήδη αρχίσει να ξεφτίζει στις άκρες.

Ο Τζέικομπ έχει δείκτη ευφυΐας υψηλότερο του Αϊνστάιν. Διαθέτει φωτογραφική μνήμη. Έμαθε να λύνει μαθηματικές εξισώσεις μέσα σε δυο εβδομάδες, μόνος του. Σε ηλικία εννέα χρονών άρχισε να αναπτύσσει μια πρωτότυπη θεωρία στον τομέα της αστροφυσικής που λειτουργεί ως προέκταση της Θεωρίας της Σχετικότητας και η οποία, σύμφωνα με τους ειδικούς, θα του εξασφαλίσει πολύ σύντομα μια υποψηφιότητα για το βραβείο Νομπέλ. Σήμερα, σε ηλικία δεκατριών χρονών, εργάζεται κανονικά ως ερευνητής, στον τομέα της κβαντικής φυσικής.

Όλα αυτά είναι αξιοθαύμαστα από μόνα τους, αλλά παίρνουν ακόμα πιο εκπληκτικές διαστάσεις όταν διαβάξει κανείς την απίστευτη ιστορία της Κριστίν Μπαρνέτ, της μητέρας αυτού του ξεχωριστού αγοριού. Διότι, όταν ο Τζέικομπ έγινε δύο χρονών, οι γιατροί διέγνωσαν σοβαρής μορφής αυτισμό και ανακοίνωσαν στη μητέρα του ότι, πιθανότατα, ο μικρός δε θα μάθαινε ποτέ ούτε καν να δένει τα κορδόνια των παπουτσιών του. Η Κριστίν δεν έχασε το κουράγιο της, αλλά αντιθέτως επέλεξε να εμπιστευτεί τις κρυφές δυνατότητες του παιδιού της.

**Σ' αυτό το βιβλίο, η Κριστίν Μπαρνέτ καταθέτει
τη συγκλονιστική μαρτυρία της. Μας διηγείται
πώς έδωσε τη δυνατότητα στο παιδί της, με την πίστη,
την αφοσίωση και τη φροντίδα της,
να καλλιεργήσει την ασύλληπτη ιδιοφυΐα του.
Μια ιστορία-ύμνος στην ελπίδα και την αγάπη.**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ISBN 978-960-496-857-2

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 11004

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η